

A év

Köszöntelek Benneteket Nagyböjt 4. vasárnapján, mely a liturgiában „örvendező” vasárnapként szerepel: Béke legyen veletek! A mai evangélium egy vakon született történetével egy vak világra emlékeztet.

Mielőtt az evangéliumot felolvasnánk, vizsgáljuk meg magunkat, hogy nekünk van-e okunk örvendezni ezen a mai napon.

Ének: Kyrie...

Imádkozzunk! Istenünk, a te Jézusod történeteit sokan tanmesének tartják, add, hogy a történet üzenetét is fel tudjuk fogni, és tanulságait magunknak levonni. Add meg ezt Te, aki élsz és szeretsz...

Evangélium Jn 9, 1-41

Abban az időben: Jézus útközben látott egy vakon született embert. Tanítványai megkérdezték tőle: „Mester, ki vétkezett, ez vagy a szülei, hogy vakon született?” Jézus ezt felelte: „Sem ez nem vétkezett, sem a szülei. Mindez azért van, hogy megnyilvánuljanak rajta Isten tettei. Amíg nappal van, nekünk annak tetteit kell cselekednünk, aki engem küldött. Eljön ugyanis az éjszaka, amikor senki sem cselekedhet. Amíg a világban vagyok, világossága vagyok a világnak.”

E szavak után a földre köpött, sarat csinált a nyállal, a sarat a vak szeméire kente, és így szólt hozzá: „Menj, mosakodj meg a Siloe tavában.” Siloe annyit jelent, mint Küldött. Ő elment, megmosdott, és amikor visszatért, már látott.

A szomszédok, és akik azelőtt koldusként ismerték, így szóltak: „Nem ez az, aki itt ült és koldult?” Egyesek azt mondták, hogy: „Ez az!” Mások pedig: „Nem, csak hasonlít rá.” Ő azonban kijelentette: „Én vagyok az!”

Erre megkérdezték tőle: „Hogyan nyíltak meg a szemeid?” Ő azt felelte: „Az az ember, akit Jézusnak hívnak, sarat csinált, megkente vele a szememet, és azt mondta: »Menj el a Siloe tóhoz és mosakodj meg!« El is mentem, megmosdottam, és most látok.” Ekkor megkérdezték tőle: „Hol van az az ember?” Ő azt felelte: „Nem tudom.”

Erre az embert, aki nemrég még vak volt, odavitték a farizeusokhoz. Aznap ugyanis, amikor Jézus sarat csinált és megnyitotta a vak szemét, szombat volt. Ezért a farizeusok is megkérdezték tőle, hogy hogyan kezdett látni. Ezt válaszolta: „Sarat tett a szememre, megmosdottam, és most látok.”

A farizeusok közül egyesek megjegyezték: „Nem Istentől való az az ember, hiszen nem tartja meg a szombatot.” Mások azonban így szóltak: „Bűnös ember hogyan tudna ilyen csodákat tenni?” És szakadás támadt köztük.

Azután újból faggatni kezdték a vakot: „Te mit gondolsz arról, aki megnyitotta szemeidet?” Ő azt felelte: „Hogy próféta!”

A zsidók ekkor már nem is hitték el neki, hogy vak volt és újra lát, olyannyira, hogy előhívták a szüleit, és megkérdezték tőlük: „Ez a ti fiatok, akiről azt állítjátok, hogy vakon született? Hogyan lehet, hogy most lát?” Azok ezt válaszolták: „Azt tudjuk, hogy ez a mi fiunk, és hogy vakon született. De hogy most miért lát, vagy ki nyitotta meg a szemét, azt nem tudjuk. Kérdezzétek meg tőle magától, hisz megvan a kora, hogy magáról beszéljen!” A szülők azért mondták ezt, mert féltek a zsidóktól. A zsidók ugyanis ekkor már elhatározták, hogy aki Jézust Messiásnak meri vallani, azt kizárják a zsinagógából. Ezért mondták a szülei, hogy megvan a kora, kérdezzék meg őt.

Másodszor is hívták tehát a vakon született embert, és figyelmeztették: „Dicsőítsd meg az Istent! Mi tudjuk, hogy ez az ember bűnös!” Ő így felelt: „Hogy bűnös-e, vagy sem, azt nem tudom. Egyet tudok: hogy vak voltam, és most látok!” Erre ismét megkérdezték „Mit csinált veled? Hogyan nyitotta meg a szemeidet?” Ő ezt felelte: „Miért akarjátok újra hallani? Csak nem akartok ti is a tanítványai lenni?” Erre megátkozták, és azt mondták: „Te magad vagy az ő tanítványa! Mi Mózes tanítványai vagyunk! Azt tudjuk, hogy Mózeshez szólt az Isten, de hogy ez honnét jött, azt nem tudjuk!”

Az ember azonban ezt felelte nekik: „Éppen az a különös, hogy ti nem tudjátok, honnan van ő, és ő mégis megnyitotta a szemeimet. Jól tudjuk, hogy a bűnösöket nem hallgatja meg az Isten, de aki istenfélő és teljesíti Isten akaratát, azt meghallgatja. Mióta a világ világ, sohasem lehetett hallani, hogy valaki megnyitotta volna egy vakon született szemeit. Ha ő nem Istentől volna, nem tehetett volna semmit.” A zsidók ezt felelték neki: „Te oktatsz minket, aki mindenestül bűnben született?” És kitaszították őt.

Jézus meghallotta, hogy kitaszították. Amikor találkozott vele, megkérdezte tőle: „Hiszel-e az Emberfiában?” Ő így válaszolt: „Ki az, Uram, hogy higgyek benne?” Jézus ezt felelte: „Látod őt, aki veled beszél: ő az!” Mire az ember így szólt: „Hiszek, Uram!” És leborult előtte. Azután Jézus ezt mondta: „Ítélni jöttem e világra, hogy akik nem látnak, lássanak, és akik látnak, megvakuljanak.” Meghallotta ezt néhány körülötte álló farizeus, és megkérdezte: „Csak nem vagyunk mi is vakok?” Jézus így felelt: „Ha vakok volnátok, bűnötök nem volna. De ti azt mondjátok, hogy láttok, ezért megmarad bűnötök.”

A vakon született ember meggyógyításának történetiségét bárki megkérdőjelezheti, de az csak arra való, hogy az igazi mondanivalóját ne kelljen elfogadni. Jézus a vak világra mutat rá a maga korában, mely nem akarja az igazi világosságot felfogni, a világos látást elfogadni. De nem ugyanez történik ma is a mi világunkban?

1) Jézus korának vak világa

A zsidó vallás Jézus korában azt vallotta, hogy a betegség Isten büntetése: vagy a beteg bűne, vagy a szülei bűnének megtorlása harmad, negyed vagy hetedíziglen. Úgy gondolták, hogy Jahwe a haragvó és büntető Isten betegséggel bünteti a bűnösöket.

Jézus ezzel a felfogással szemben veszi fel a harcot, és a farizeus-írástudó vallási vezetőket saját Szentírásuk tételeivel szembesítve próbálja jobb belátásra bírni.

„Sarat tesz a vak szemére”. Egy értelmes írástudónak érteni kellene, hogy Jézus ezzel arra utal, hogy ő a Teremtő Isten küldötte, aki a Bibliájuk szerint a „föld sarából gyúrta, teremtette az embert”.

A mózesi törvény az Úr napjának megünnepléséről rendelkezik, hogy tilos sarat gyúrni, mert az munka, és az Úr napján egy tollpíhét sem szabad a vállon „cipelni”! Pedig a Biblia Istene „szüntelenül munkálkodik!”

Jézus a Siloe tóhoz küldi a vakot. A „Siloe” szó „küldöttet” jelent. Ezzel jelezte nem csak azt, hogy ő Isten „küldötte”, de azt is, hogy a vakot is küldetéssel bízta meg.

Végül értésükre akarja adni, hogy ő nem az Izrael uralmát visszaállító Messiás, hanem egy szerető Atyának fia. A gyűlölet és bosszú helyett az irgalom prófétája!

Drága főpapok, farizeusok és írástudók ti mit tesztek?! A meggyógyult, Jézust követő vak szüleit megfenyegetitek, őt magát bíróságotok elé állítjátok, bűnben születettnek minősítitek és kiközösítitek, egyházatokból kidobjátok. Miért? Mert „másképpen látja a világot!”

A vak koldus lát, a látó farizeus vak. „És ha igazi vakok volnátok – mondja Jézus - bűnötök nem volna. De ti azt mondjátok, hogy láttok, ezért a vakság bűnében megmaradtok”.

2) A mi vak világunk

Azt gondolhatnánk, hogy Jézus óta megváltozott a mi világunk, hisz mi felvilágosult, okos, bölcs, XXI. századi emberek vagyunk!

Pedig ott lappang bennünk ugyanaz a tudat, hogy az Isten, ha nem is ver bottal, de verhet betegséggel. Ebből annyi igaz, hogy a betegség lehet a bűn következménye (lásd alkohol, drog stb.), de nem az Isten személyes büntetése! Vagyis, hogy az Isten a szülők bűnét a gyerekeiken verné le.

Isten az embert jónak alkotta, és sokszor az ember a felelős a szenvedésekért és bajokért (háború, bántás, intrika stb.). Lehet megmagyarázhatatlan a világ sok baja számunkra, de az lehetetlen, hogy a Szeretet Istene a betegségek ostorával verjen. A mi Istenünk a betegségnek és az erőszakos halálnak csak ellensége lehet, és Ő olyan, mint az irgalmas samaritánus, aki ellenségéhez is lehajol, hogy sebeit gyógyítsa.

Jézus a beteg és bűnös emberek gyógyítója, aki az irgalom és megbocsátás világosságát hozta és mutatta be a vak világnak. Ez volt küldetésének lényege.

A mai evangéliumból láthattuk, hogy a vakon születettnek is ez lett a „küldetése”. Kiállni a világosság mellett! És ez a mi küldetésünk is! A bajon, a rosszon fordítsunk!

--- Testvéreim! A mai vasárnap „örvendező vasárnap” a liturgiában, mert közel van már a Húsvét: az élet, az új élet, az újjászületés napja. De marad a kérdés: a világ problémáira találunk-e megoldást? Lehet-e egy másik világot építeni és alleluját zengeni, melyben egymásra találnak az emberek? Örvendeznek úgy, mint a tékozló fiú történetben örömmünepet ülő gyermek és a szülő!?

[Kovács László elmélkedése elhangzott 2026. március 15-én a Bokorportán, online csatlakozási lehetőséggel.]

El Greco: Krisztus meggyógyítja a vak férfit (1560)